

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20131
2500 EH Den Haag
via www.internetconsultatie.nl/regelingsgeslotencoffeeshopketen/reageren

Breda, 12 november 2019

Dossiernummer : RVB/12112019002
Uw kenmerk : Ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen
consultatieversie 301019

Betreft: consultatie ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen

LS,

Op 30 september 2019 heeft u de ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen beschikbaar gesteld voor consultatie. Wij maken graag gebruik van deze mogelijkheid.

Bijgaand stuur ik u de consultatiereactie van Project C Holding B.V. De Raad van Bestuur van deze onderneming, bestaande uit drs. Ronald Roothans, Joep van Meel, ing. Pascal van Oers en ondergetekende, geeft u deze adviezen in overweging en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking van het ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen te betrekken.

Met de meeste hoogachting,

namens de Raad van Bestuur

mr. P.C. Schouten
Voorzitter

ADVIES

Van : Project C Holding B.V.
Datum : 12 11 2019
Betreft : Ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen
versienr. 30-09-2019

In antwoord op uw verzoek om reactie te geven op het Ontwerp Regeling experiment gesloten coffeeshopketen consultatieversie 301019 onderstaande opmerkingen.

Consultatie

Wij maken ons met name zorgen over 2 hoofdonderwerpen; de verpakkingseisen en het ketenregistratiesysteem. Daarnaast doen wij graag aanbevelingen ten aanzien van edibles.

Aanzuigende werking

De overheid wenst te voorkomen dat nieuwe productverpakkingen een “aanzuigende werking” zullen hebben waardoor de consumptie van cannabis zou stijgen. Hiertoe heeft men zeer strikte eisen omtrent verpakking en etikettering opgenomen in deze Ministeriele Regeling. De wens om geen toename van cannabis consumptie te veroorzaken middels het Experiment Gesloten Coffeeshopketen kunnen wij begrijpen. Echter wordt voorbijgegaan aan een “aanzuigende werking” van producten uit het illegale circuit wanneer het ontmoedigingsbeleid in het legale experiment te zwaar wordt uitgevoerd. Er dient substitutie plaats te vinden van illegaal verkregen producten naar producten van de deelnemende coffeeshops met legaal geteelde wiet. Vasthouden aan de zeer strikte eisen omtrent verpakking, zien wij als een gemiste kans ten faveure voor de illegale straathandel. Daarbij is het van belang te realiseren dat producten alleen worden aangeboden in streng gecontroleerde speciaalzaken (de coffeeshops) waarbij de consument precies weet wat er te verkrijgen valt. Het zijn geen supermarkten waar consumenten van alle leeftijden komen voor hun levensbehoefte en waar bijvoorbeeld wel alcohol wordt aangeboden.

Informatiebehoefte

De huidige opstelling van de overheid doet geen recht aan de informatiebehoefte van de huidige consumenten. Naar schatting gebruikt bijna de helft van de consumenten cannabis deels voor medische toepassingen zoals het onderdrukken van pijn, het opwekken van slaap, het tegengaan van misselijkheid, het bevorderen van eetlust, bij ADHD, glaucoom, morbus Crohn en nog vele andere ziektebeelden. Met name de groep die op basis van eigen indicatie, cannabis consumeert heeft er belang bij dat, naast aanduiging van de hoeveelheid THC en CBD, er meer informatie over het product verkregen kan worden. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat andere cannabinoïden, terpenen, terpenoïden en flavonoïden zeer essentiële bestanddelen vormen in de werking van cannabis. De eisen in het ontwerp Ministeriele Regeling laten geen ruimte voor het vermelden van deze stoffen en dat vinden wij een omissie.

Ontraden van roken

In de huidige tekst staat nergens vermeld dat roken van cannabis ontraden moet worden. Dit komt waarschijnlijk wel terug in de informatiefolder, maar het roken van tabak/cannabis is veel gevaarlijker dan het verdampen van cannabis en het gebruik als thee en/of edible. Voor Project C is het van groot belang dat roken ontmoedigd wordt, en een veilig en verantwoord gebruik van cannabis is een belangrijk onderdeel van dit experiment. Derhalve zou een icoon of waarschuwende tekst meer dan wenselijk zijn. Maar nog veel belangrijker; de consument moet een alternatief hebben voor het roken van een "joint". Een edible is zo'n alternatief. In Amerika is inmiddels een duidelijke trend waarneembaar dat het roken van cannabis daadwerkelijk afneemt waar edibles aangeboden worden.

Informatiefolder

Het verplicht stellen van een papieren informatiefolder stellen wij ook ter discussie. De kans dat deze niet gelezen wordt, maar wel direct wordt weggegooid, achten wij groot en de belasting voor het milieu wordt daarmee onnodig verhoogd. Daarnaast is nog onduidelijk hoe de informatiefolder van het RIVM eruit zal gaan zien. Hoeveel tekst zal deze gaan bevatten? Wordt het een "medicinale bijsluiter" dan is het een lang en voor veel mensen moeilijk leesbaar document wat groter is dan de inhoud van het zakje cannabis en wat derhalve door vrijwel niemand gelezen wordt.

De huidige informatiebrochure van medicinale cannabis door CIBG is bijvoorbeeld een folder van 22 pagina's. Die folder is circa 4x groter dan een zakje cannabis van 1 gram. Hoe moet een teler deze informatiefolder gaan aanbieden? Wederom een lijst aan specificaties lijkt ons een onwerkbaar vereiste. Een QR-code waarmee wordt verwezen naar een internetpagina waarop de gewenste informatie over het product, zoals productspecificatie en tekstuele waarschuwingen voor gezondheidsrisico's, lijkt ons een betere oplossing. Op deze internetpagina kunnen ook filmpjes worden getoond die doorgaans beter begrepen worden dan een informatiebrochure.

In de ministeriele regeling wordt vermeld dat gekeken is naar de ervaring van andere risicovolle producten zoals tabak en alcohol. Alcohol en tabak zijn giftiger, verslavender en meer ontwrichtend voor de maatschappij dan cannabis. Toch zijn de gezondheidswaarschuwingen op de verpakking van alcoholhoudende producten zeer beperkt zichtbaar en zit er géén informatiefolder bij tabaksproducten.

In dit Experiment Gesloten Coffeeshopketen worden met de huidige strikte voorschriften juist onnodig risico's genomen zoals wij al eerder betoogden in bovenstaande paragrafen. Het ontmoedigen van producten in de coffeeshop komt alleen ten faveure van de criminele organisaties. Het consumeren van cannabis moet veiliger en meer verantwoord kunnen dan nu het geval is. Dit is slechts voor een klein deel mogelijk door waarschuwingen op het etiket, maar het hoogste rendement voor de volksgezondheid wordt behaald wanneer cannabis niet meer gerookt wordt. Het roken moet vervangen worden door verdampen van cannabis of het gebruik in thee of in de vorm van een edible.

Edibles

Wij willen pleiten voor het standaardiseren van de hoeveelheid THC die een edible mag bevatten. Binnen de muren van de teelfaciliteit zou het mogelijk moeten zijn om met een

cannabisextract te mogen werken om edibles te kunnen produceren. Een standaard hoeveelheid van maximaal 10mg THC per product zou een maat kunnen zijn die landelijk aangehouden kan worden. Het grote voordeel is dat consumenten het effect van het nuttigen van een edible in redelijke mate kunnen voorspellen zoals dat nu ook gebruikelijk is bij bijvoorbeeld alcohol. Gelet op de internationale ontwikkelingen in wetgeving is dit ook zinvol. Door het Canadese ministerie Health Canada is daarom bij wet vastgelegd dat de hoeveelheid van maximaal 10mg THC een standaardunit per portie edible moet zijn.

Het huidige product arsenaal van de gemiddelde coffeeshop kent al diverse edibles. Het meest benoemde product is “spacecake”. Voor een vergelijking met het experiment is het derhalve raadzaam tevens edibles aan te bieden met de standaard norm van maximaal 10mg THC per portie. Op de verpakking van de edible moet wel een extra duidelijke kinderwaarschuwing staan.

Verwerking

Hoeveel ruimte krijgen telers om zelf geteelde cannabis (“rauw”) te verwerken tot ingrediënt voor edibles? We gaan er vanuit dat decarboxyleren (verhitten om THCA om te zetten in THC) is toegestaan. Maar mogen telers ook cannabis-boter maken welke als ingrediënt kan dienen voor andere producten? Op dit moment worden producten met cannabisextracten zonder THC wel veelvuldig in een grote diversiteit aan winkels aangeboden. 's Lands bekendste kruideniers en zelfs een webshop van een bank bieden CBD-olie aan. Binnen de kaders van het experiment zou dat ook moeten kunnen. Wij pleiten er derhalve voor dat binnen de muren van de teeltfaciliteit het gebruik van een cannabisextract voor het produceren van een edible is toegestaan.

Verpakking

De specificatie van vormgeving en uiterlijk van de verpakking wordt uitgebreid beschreven, maar blijft desondanks een subjectieve zaak. Het verpakken in zakjes kan hiermee redelijk worden beschreven, maar de product diversiteit is groter dan alleen zakjes. Een gemiddelde coffeeshop verkoopt doorgaans ook cannabis in bijvoorbeeld potjes. Zijn deze niet meer geoorloofd? Of mogen potjes wel, maar dan alleen zonder reliëf? Dat maakt het lastig om de deksel open te draaien. En wat te denken van “decoratieve richels, uitstulpingen of andere onregelmatigheden”; wanneer voldoet een potje aan die specifieke eisen? Wat maakt een richel tot een decoratieve?

Een ander punt gaat over verhoudingen; Een zakje cannabis van 1 gram (zoals nu gebruikelijk is in coffeeshops) is circa 8x8cm. Een etiket waarop alle vereiste informatie goed leesbaar is EN een informatiedocument wat goed leesbaar hieraan moet worden toegevoegd ZONDER dat er uitklapmogelijkheden zijn voor het etiket en/of informatiefolder; wij zien grote praktische bezwaren bij deze strenge regulatie.

Wij willen er voor pleiten de subjectieve eisen zoals beschreven in artikel 7 te minimaliseren. Wanneer cannabis toch in neutrale verpakking moet worden verpakt, zien wij graag een mogelijkheid van een zichtvenster en een etiket met uitklapmogelijkheden.

Wij willen er voor pleiten dat het mogelijk is voor telers om hun verpakking te laten toetsen bij de overheid. Dit om te voorkomen dat hoge kosten gemaakt worden om aan de verpakkingseisen te voldoen, maar dat uiteindelijk de verpakking om wat voor reden dan ook niet voldoende zou zijn.

Wijzigen van te veel variabelen

De overheid wenst een experiment gesloten coffeeshopketen; het is onmogelijk om zinvolle uitspraken te doen over de uitkomst van een experiment wanneer een grote hoeveelheid variabelen tegelijk wordt aangepast. Een groot deel van de huidige cannabis consumenten is erg gehecht aan zijn/haar favoriete soort. Wanneer deze niet meer herkenbaar in de coffeeshop te vinden of herleiden is, neemt de kans flink toe op straathandel. De heer C. Fijnault, hoogleraar criminologie, wijst ook op de risico's van gedwongen winkelnering; coffeeshops worden het belangrijkste vehikel in een politiek experiment terwijl zij jarenlang commerciële bedrijven zijn geweest.

Het slagen van dit experiment is van belang voor onze maatschappij; wanneer het experiment mislukt is slechts 1 partij gebaat en dat is de criminele organisatie.

ICT

Daarnaast maken wij ons zorgen over het ketenregistratiesysteem. Dit kan een belangrijke bottleneck vormen in het experiment. ICT projecten zijn notoir complex, en zeker in een compleet nieuw speelveld, is het een volledig nieuw ICT project zoals het beoogde ketenregistratiesysteem een groot risico. Wij zien dit als een experiment binnen het experiment omdat de uitkomst van het eventueel slagen van een dergelijk ketenregistratiesysteem allerminst zeker is. Kritische factoren hierbij zijn de aansluitmogelijkheden op de verschillende ERP pakketten. Wij pleiten ervoor om dit systeem pas in te voeren als bewezen is dat het werkt. Omdat de ERP pakketten van telers toch toegankelijk moeten zijn voor de diverse controlerende instanties, zou hier in het begin ook volstaan kunnen worden.

Aanbevelingen:

Project C doet de volgende aanbevelingen ten aanzien van de Regeling:

- Schrap artikel 7 of herschrijf waarbij in ieder geval de product-specificatie wordt uitgebreid en de verpakkingsmogelijkheden worden uitgebreid.
- Werk op het etiket met zo min mogelijk tekst en zo veel mogelijk icoontjes en verwijs met een QR code naar de productspecificatie en tekstuele en geanimeerde gezondheidswaarschuwingen.
- Standaardiseer de hoeveelheid THC per edible op maximaal 10mg THC.
- Sta voor de productie van edibles het gebruik van cannabis-extract toe binnen de muren van de teeltfaciliteit.
- Voer het ketenregistratiesysteem pas in op het moment dat het bewezen effectief is.

EINDE CONSULTATIEREACTIE

Breda, 12 november 2019